

Ocena wykonania programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Rogoźno

Rogoźno, kwiecień 2014 r.

"Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Rogoźno" opracowano w 2008r dla potrzeb Gminy Rogoźno. Program został przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w Rogoźnie nr XXVII/183/2008 z dnia 28 sierpnia 2008r. Celem Programu jest wybór i wskazanie optymalnej drogi postępowania w zakresie gospodarki odpadem niebezpiecznym, jakim jest azbest, występujący na terenie Gminy Rogoźno. Przedstawione cele i działania są zgodne z obowiązującym ustawodawstwem oraz kierunkami działań i celami określonymi w programach różnych szczebli (krajowym, wojewódzkim). W Programie, w oparciu o wyniki analiz stanu istniejącego i prognozowanych zmian, opracowano program działań i wytyczono cele oraz zadania strategiczne (z podaniem harmonogramów realizacji i określeniem kosztów eksploatacyjnych systemu oraz kosztów inwestycyjnych zadań). Realizacja tych działań, umożliwi spełnienie obowiązujących i przewidywanych wymogów prawnych, uporządkowanie i scentralizowanie gospodarki odpadem niebezpiecznym, jakim jest azbest oraz poprawę jakości środowiska na terenie gminy.

Szerokie zastosowanie azbestu w stosunkowo dużych ilościach nastąpiło w okresie ostatnich 100 lat. Z uwagi na swoje niewątpliwe zalety, jak odporność na wysokie temperatury, na działanie mrozu, na działanie kwasów, elastyczność, dobre właściwości mechaniczne i małe przewodnictwo cieplne wykorzystywany był chętnie jako cenny surowiec również w Polsce. Azbest stosowany był w produkcji około 3000 wyrobów przemysłowych, lecz przede wszystkim (co najmniej około 85%) do produkcji wyrobów budowlanych, szczególnie płyt dachowych i elewacyjnych, a także, w mniejszych ilościach do produkcji rur, rozmaitych kształtek do kanałów wentylacyjnych, instalacyjnych i innych. Materiały zawierające azbest należą do substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla zdrowia ludzi i z tego powodu powinny podlegać sukcesywnej eliminacji. Odpady zawierające azbest należą do odpadów niebezpiecznych, a gospodarka nimi wymaga prawidłowego podejścia oraz szczególnej kontroli. Szczególne zasady postępowania z odpadami zawierającymi azbest reguluje szereg przepisów m.in. ustawa o zakazie stosowania azbestu, ustawa prawo ochrony środowiska, ustawa o odpadach oraz związane z nimi rozporządzenia wykonawcze. Do rozwiązania pozostaje natomiast – bardzo ważny ze względu na zdrowie ludzi i stan środowiska – problem sukcesywnego usuwania zużytych wyrobów zawierających azbest. Groźne dla zdrowia są włókna respirabilne, wystarczająco drobne by przeniknąć głęboko do płuc. Włókna powstają na skutek działania mechanicznego (np. gdy płyty azbestowe są łamane lub poddane jakiegokolwiek obróbce mechanicznej lub ścieraniu).

Rada Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 14 maja 2002 roku przyjęła "Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski". Program ten obejmuje okres 30-letni, tj. lata 2003 - 2032. Na jego podstawie rozpoczęto tożsame działania na wszystkich szczeblach samorządu.

Nadrzędnym długoterminowym celem "Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Rogoźno" jest:

Wyeliminowanie negatywnych skutków zdrowotnych u mieszkańców Gminy Rogoźno powodowanych azbestem oraz likwidacja negatywnego oddziaływania azbestu na środowisko Cel ten pozostaje w ścisłej relacji z celami zdefiniowanymi w krajowym "Programie...". Osiągnięcie tego celu będzie możliwe w perspektywie długoterminowej (okres

ok. 25 lat) poprzez usunięcie z terenu gminy stosowanych od wielu lat wyrobów zawierających azbest.

Ogólnym zadaniem programu jest określenie warunków sukcesywnego usuwania wyrobów zawierających azbest. Zatem w programie ujęto zagadnienia:

1. Edukowania poprzez informowanie społeczeństwa Gminy Rogoźno w zakresie szkodliwości azbestu, obowiązków dotyczących postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz o sposobach bezpiecznego ich usuwania oraz unieszkodliwiania.
2. Współpracy z lokalnymi mediami oraz organizacjami społecznymi.
3. Utworzenia centrum danych o lokalizacji istniejących wyrobów zawierających azbest.
4. Ustalenia ośrodków dyspozycyjno-kontrolnego nadzoru realizacji programu na terenie gminy oraz dla podejmowania, lub koordynacji decyzji strategicznych i finansowych oraz kontaktów z zainteresowanymi osobami prawnymi i fizycznymi. Koordynacja działań gminy.
5. Monitoringu zmian stanu zaewidencjonowanego azbestu, poprzez współpracę z odpowiednimi jednostkami w zakresie przeprowadzenia monitoringu zagrożonych rejonów (obiektów) i ustalenia stopnia emisji pyłu i włókien azbestu.
6. Przedstawienia wyników monitoringu na mapie gminy.
7. Podejmowania w miarę potrzeby odpowiednich działań administracyjnych w stosunku do właścicieli lub zarządców obiektów szczególnie zagrożonych.
8. Współpracy z wojewodą, samorządem województwa oraz samorządem miejskim i gminnym, w zakresie zadań wynikających z „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski” przyjętego przez Radę Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 14 maja 2002 roku.
9. Pozyskania środków na realizację likwidacji wyrobów zawierających azbest.
10. Współpracy z przedsiębiorstwami zajmującymi się usuwaniem wyrobów zawierających azbest, prowadzenia lokalnej polityki społecznej w zakresie opłat za składowanie odpadów zawierających azbest, szczególnie w stosunku do uboższych właścicieli obiektów.
11. Opracowania i wydawania odpowiednich zaleceń i wytycznych dla gmin, administracji osiedli mieszkaniowych i obiektów komunalnych dotyczących sposobów bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest.
12. Nadzorowania wykorzystania pozyskanych środków finansowych.

W ramach realizacji założeń programu sporządzono wstępną inwentaryzację wyrobów azbestowych na terenie Gminy, w wyniku przeprowadzonych wizji terenowych ustalono orientacyjne wielkości azbestu:

- zinwentaryzowano 220 budynków
- łączna powierzchnia zinwentaryzowanych płyt azbestowych wynosi 82294m²
- łączna orientacyjna masa zinwentaryzowanego azbestu wynosi 1 174,22Mg

Wnioskiem z dnia 27.03.2014r Burmistrz Rogoźna wystąpił z ofertą konkursową do Ministerstwa Gospodarki w sprawie udzielania dofinansowania na realizację zadania:

Aktualizacja inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest dotyczącej osób fizycznych i prawnych do programu usuwania wyrobów zawierających azbest, z przygotowaniem warstwy

obrysów obiektów z przypisanymi do obiektu atrybutami: numer działki ewidencyjnej i numer obrębu ewidencyjnego, wyniki aktualizacji inwentaryzacji zasilą Bazę Azbestową.

Głównym efektem realizacji założeń omawianego programu jest współrealizacja z samorządem powiatowym zadania polegającego na dofinansowaniu demontażu i utylizacji wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy. Współpraca samorządów realizowana jest na podstawie zawieranych corocznie umów. W ramach współpracy Gmina Rogoźno przekazuje corocznie Powiatowi Obornickiemu środki finansowe na realizację zadania. Po stronie Gminy pozostaje również przyjmowanie wniosków przystąpienia do programu od mieszkańców. Powiat Obornicki organizuje przetarg na wykonawcę usług w zakresie demontażu i utylizacji wyrobów zawierających azbest z terenu powiatu, oraz pozyskuje zewnętrzne dotacje na realizację zadania (NFOŚiGW, WFOŚiGW). W zależności od wyników przeprowadzonego przetargu realizacja zadania dla beneficjentów jest bezpłatna lub podlega częściowej odpłatności.

Materiały informacyjne dla mieszkańców w postaci ulotek i folderów informacyjnych dotyczących programu likwidacji wyrobów zawierających azbest pozyskiwane są nieodpłatnie od Federacji Zielonych „Gaja” ze Szczecina.

Realizacja zadania w poszczególnych latach:

rok	liczba wniosków /beneficjentów	wielkość zutilizowanego azbestu w m²	wielkość zutilizowanego o azbestu w Mg	wielkość dotacji przekazanej przez gminę	dotacja wykorzystana
2008	5	696	11,832	20 000,00 zł	3 787,57 zł
2009	31	5331	90,635	20 000,00 zł	17 710,73 zł
2010	23	2723	46,298	20 000,00 zł	9 854,57 zł
2011	17	1425	24,225	20 000,00 zł	4 148,65 zł
2012	33	5288	89,9	20 000,00 zł	5 073,19 zł
2013	37	11176	189,996	30 000,00 zł	24 458,73 zł
SUMA	146	26640	452,886	130 000,00 zł	65 033,44 zł

Opracował:
Kierownik WGN RiOŚ Roman Piątkowski